

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa T. M.

przeciwko Z. Sp. z o.o. w B.

o stwierdzenie nieistnienia uchwał alternatywnie o stwierdzenie nieważności  
lub uchylenie uchwał,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 maja 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 lutego 2019 r., sygn. akt V AGa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

### UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących

poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód T. M. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 lutego 2019 r. oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 listopada 2017 r. oddalającego powództwo o stwierdzenie nieistnienia uchwał zgromadzenia wspólników alternatywnie o stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwał.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów tj. przepisu art. 238 § 1 w zw. z art. 240 i 252 § 1 k.s.h. a nadto występują istotne zagadnienie prawne wyrażające się w pytaniach:

Czy przepis art. 238 § 1 k.s.h. określający sposób i tryb zwołania zgromadzenia wspólników ma charakter gwarancyjny w tym sensie, że wprowadza tylko minimalne gwarancje zapewnianej wspólnikom ochrony ustawowej, a zgromadzenie może być zwołane skutecznie w inny sposób, o ile tylko wspólnik w przewidzianym terminie w inny sposób został należycie powiadomiony o zgromadzeniu, jego dacie, miejscu i porządku obrad, a uchwały podjęte na tak nieformalnie zwołanym zgromadzeniu – przy wykazaniu, że wspólnik miał wiedzę o terminie i miejscu zgromadzenia – pomimo niespełnienia przesłanek określonych w art. 240 k.s.h. nie są dotknięte sankcją nieważności, czy też słuszny jest pogląd przeciwny, zgodnie z którym, niezależnie od rzeczywistej wiedzy wspólnika o terminie i miejscu zgromadzenia wspólników, niedochowanie przewidzianego w art. 238 § 1 k.s.h. trybu zawiadamiania, przy jednoczesnym niespełnieniu

przesłanek określonych w art. 240 k.s.h. powoduje, że podjęte na takim zgromadzeniu uchwały dotknięte są sankcją nieważności, a wpływ uchybienia na treść podjętych uchwał wynika z samego naruszenia przepisów art. 238 § 1 i 240 k.s.h., co daje wspólnikowi legitymację czynną do zaskarżenia tak podjętych uchwał na podstawie art. 252 § 1 k.s.h. ?

Kolejne zagadnienie sprowadza się do pytania: Czy badanie legitymacji czynnej wspólnika do zaskarżania uchwał podjętych na zgromadzeniu wspólników na podstawie art. 252 § 1 k.s.h. w zw. z art. 250 pkt 4 k.s.h. polega wyłącznie na zbadaniu czy zgromadzenie zostało zwołane prawidłowo a dopiero w dalszej kolejności bada się wpływ stwierdzonego uchybienia na podjęte uchwały. Ostatnie pytanie dotyczy możliwości niejednolitego głosowania przez wspólnika dysponującego więcej niż jednym głosem.

Wobec powołanych podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba uwzględnić utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ., z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 31/18, nie publ.).

Oceniając tę przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba mieć na względzie, iż do wykładni art. 238 § 1 k.s.h. Sąd Najwyższy odniósł się w wyroku z dnia 26 marca 2009 r. (sygn. akt I CSK 253/08, nie publ.) wskazując, że skoro ustawodawca powiązał - w aktualnym brzmieniu normy art. 238 § 1 k.s.h. - sposoby zwoływania zgromadzenia wspólników z nadaniem lub wysłaniem, z zachowaniem wskazanego ustawą terminu, określonych w tym przepisie przesylek, a nie z ich doręczaniem adresatowi, to w tej sytuacji uznać należy, że

wymieniony przepis stwarza tylko minimalne gwarancje zapewnianej wspólnikom ochrony ustawowej. Zawiadomienie ich dokonane w inny sposób, pozwalający wszakże na powzięcie z określonym wyprzedzeniem czasowym informacji o terminie, miejscu i porządku obrad zwołanego zgromadzenia wspólników, nie może być traktowane jako zwołane wadliwie i pozbawione uprawnienia do podejmowania uchwał. Z przytoczonych przez skarżącego orzeczeń sądów powszechnych, jak również z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2009 r. (sygn. akt I CSK 362/08, nie publ.) nie wynika aby doszło do rozbieżności orzecznictwa na tym tle. Wymaga jeszcze raz podkreślenia, iż przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że powód jako członek zarządu spółki podpisując zawiadomienia dla innego wspólnika miał niewątpliwie wiedzę o terminie, miejscu i porządku obrad zgromadzenia wspólników zwołanego na 29 czerwca 2015 r. prowadziło do uznania, iż doszło do formalnego zwołania zgromadzenia a powód został o nim zawiadomiony. Inną natomiast kwestią jest konieczność zachowania wymagań formalnych wymienionych w art. 240 k.s.h. w przypadku, kiedy wspólnicy chcą podjąć uchwały ale bez formalnego zwołania zgromadzenia wspólników. Brak formalnego zwołania stanowi element hipotezy tej normy. Do wymagań wynikających z art. 240 k.s.h. odniósł się Sąd Najwyższy w wymienionym wyroku z dnia 16 kwietnia 2009 r. a kwestia ta nie budzi wątpliwości ani rozbieżności w orzecznictwie. W przedmiotowej sprawie zgromadzenie wspólników zostało formalnie zwołane i wspólnicy zostali powiadomieni między innymi przez powoda o miejscu, terminie i porządku obrad zgromadzenia.

W związku z dalszym uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba zważyć, że orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01,

OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny kluczowe znaczenie w sprawie ma kwestia legitymacji czynnej powoda do zaskarżenia uchwały. Od niej zależy, czy dopuszczalne jest poddanie ocenie kwestionowanej uchwały pod kątem jej zgodności z prawem lub umową spółki przy spełnieniu pozostałych przesłanek usprawiedliwiających uchylenie uchwały. Wobec poczynionych w sprawie ustaleń, powód miał wiedzę o zgromadzeniu wspólników a skoro nie wziął w nim udziału utracił legitymację na podstawie art. 250 pkt 4 k.s.h. Podobnie należy ocenić konieczność rozstrzygnięcia trzeciego z przedstawionych zagadnień.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1, 2 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

aj